

Saksutredning og forslag til vedtak.
Nye deltakerkommuner til
Bergen og Omland Friluftsråd

Til : Deltakerkommuner i Bergen og Omland Kommunalt Oppgavefelleskap KO (BOF)

Fra : Administrasjonen i BOF

Dato : Bergen 11. mai 2023

Tilslutning av nye deltakerkommuner til Bergen og Omland Friluftsråd

1. Vestland fylkeskommune oppfordrer kommunene i fylket til å søke deltakelse i friluftsråd

Høsten 2021 hadde fylkeskommunen utlysning av «Tilskot til prosjektering for å få med fleire kommunar i eit friluftsråd». Tilskudsrammen var på tilsammen kr 450.000,-. Kommuner og friluftsråd kunne søke.

I sin saksutredning skrev fylkeskommunen blant annet:

«For å styrke satsinga på friluftsliv i Vestland og for å oppnå mest mogleg hensiktsmessig forvaltning og drift av tilrettelagte friluftsområde, er det eit ønske at flest mogleg kommunar er medlem av eit friluftsråd. Erfaring visar at kommunar som har organisert drifta av friluftsområda i kommunen gjennom eit friluftsråd får mykje meir igjen for pengane enn om dei sjølv skulle stått for drifta av desse områda. Friluftsråda bidreg til eit auka fokus på friluftsliv og naturforvaltning ved at dei organiserer strandryddeaksjonar, arrangerer friluftslivsaktivitetar og er høyringspart i saker som omhandlar friluftsliv. Bergen og Omland Friluftsråd søker om tilskot for å kunne sette av interne ressursar for å utgreie medlemsskap for ein eller fleire nye medlemskommunar. Dei vil arrangere arbeidsmøte med kommunane og få fram eit kunnskapsgrunnlag som gjev dei aktuelle medlemskommunane gode føresetnader for å kunne fatte vedtak om medlemsskap. Kommunane Voss og Gulen har teke kontakt for kartlegge mogleg medlemsskap.»

2. BOF fikk tildelt kr 165.000,- til formålet

I sin begrunnelse skriver fylkeskommunen:

«Bergen og Omland Friluftsråd har eit velfungerande driftsapparat og lang erfaring med drift og forvaltning av friluftsområde. Det vil vere positivt om fleire kommunar i tilknytning til BOF sitt geografiske verkeområde blir medlemmar i friluftsrådet. Medlemskap i BOF vil kunne styrke satsinga på friluftsliv i desse kommunane og bidra til ei betre drift og forvaltning av friluftsområde i kommunane.»

BOF er motivert til å utvikle selskapet vidare ved blant annet å hjelpe nye deltakerkommuner med å sette friluftslivet på agendaen nettopp slik fylkeskommunen ønsker.

3. Møter med mulige nye deltakere

I løpet av vinteren og våren 2021 ble det avholdt møter med til sammen fem kommuner. Daglig leder og nestleder i BOF møtte representanter fra kommunene på politisk og administrativt nivå i kommunene Fedje, Gulen, Masfjorden, Modalen og Voss. Det ble orientert om BOF sin virksomhet og kommunenes behov innen friluftsliv ble kartlagt. Møtene resulterte i noen mindre prosjektoppgaver hvor BOF fikk vist frem sin frilufts-kompetanse. I januar 2023 ble de fem kommunene invitert til møte i Bergen hvor de fikk stifte nærmere bekjentskap med friluftsrådet, dets ansatte og de tjenester vi utfører for våre deltakerkommuner. Det ble også drøftet hvilke tjenester som kan tilbys mulige nye kommuner, og hvordan disse tjenestene kan organiseres uten at det går på bekostning av dagens leveranser fra friluftsrådet.

De besøkende kommunene, representert ved ordførere og administrativt tilsette, uttrykte stor begeistring og vi fikk inntrykk av at de ønsket å fremme deltakelse i sine kommunestyre.

4. Søknader om deltakelse

I løpet av februar og mars måned 2023 mottok BOF søknad om deltakelse fra de fire kommunene Fedje, Gulen, Masfjorden og Modalen. Tilbakemeldingene fra Voss herad er også positive, men vi forstår denne kommunen trenger litt mer tid før et eventuelt vedtak blir fremlagt heradsstyret for avstemming. Søknad fra Voss er p.t ikke mottatt, men kan forventes i løpet av året.

5. BOF sine arbeidsoppgaver. Kapasitet

De nye kommunene har stor utstrekning og lange reiseavstander og setter således en begrensning på BOF sin kapasitet mtp fysisk tilstedeværelse i disse kommunene. Lange kjøreturer fra Helleneset betyr kortere effektive arbeidsdager. Denne utfordringen vil først og fremst gjelde utvikling, drift og vedlikehold av friluftsområder, og kan fort gå på bekostning av dagens oppgaver. Utfordringen har vært diskutert i møter med kommunene, og de har vist forståelse for denne begrensende kapasiteten.

Administrasjonen ser for seg at selskapet kan yte følgende oppgaver for de nye deltakerkommunene:

- Rådgivning og veiledning ifm sikring, tilrettelegging og drift av friluftsområder. Eventuelle nye friluftsområder kan ikke bli opptatt i BOF sin drifts-og-forvaltnings-portefølje med mindre egen avtale for dette foreligger.
- Bistå kommunene i arbeidet med større forståelse for friluftslivets betydning, bedre friluftskultur og utbredelse av friluftsliv. Særlig digital presentasjon av kommunenes tilbud til allmenheten kan BOF bistå med.
- Veilede og rådføre kommunene i ulike søknads muligheter for tiltak og aktiviteter.
- Videreføring og systematisering av det samarbeidet som allerede er etablert med disse kommunene innenfor innsamling av eierløst marint avfall, holdningsskapende arbeid, planlegging og gjennomføring av ryddeaktiviteter.

Opptak av nye deltakerkommuner vil komme eksisterende deltakerkommuner til gode gjennom et bedre friluftstilbud i nye og eksisterende utfartsområder. Administrasjonen mener også at deltakelse i BOF vil komme de nye deltakerkommunenes *innbyggere* til gode. Tilbudet til organisasjoner, enkeltpersoner, bygdelag og dugnadsgjenger vil kunne bli bedre ved å benytte BOF sin organisasjon i stedet for, eller i tillegg til, kommunenes egne staber.

Med et tjenestespekter som nevnt ovenfor er administrasjonen trygg på at opptak av nye kommuner ikke skal gå på bekostning av service-nivået til de eksisterende deltakerkommunene.

En videre vekst både i antall kommuner og friluftsområder (i eksisterende og fremtidige deltakerkommuner) vil før eller senere medføre behov for endret organisering, for eksempel en desentral løsning i samarbeid med (noen av) kommunene og/eller utvidet stab i selskapet.

6. Forslag til organisering

i. Deltakerkommunenes eierandeler

Befolkningsgrunnlaget i BOF sine tolv deltakerkommuner er iflg SSB pr 30.09.2022 på 447.499. De fire kommunene hadde på samme tidspunkt en samlet befolkning på 4.758. Kommunenes eierandeler i BOF skal iflg *Samarbeidsavtalen* fastsettes med bakgrunn i befolkningsdata. Nytt befolkningsgrunnlag vil bli 452.257, og vil medføre endringer i dagens deltakerkommuners eierandeler som vist i tabellen nedenfor:

Kommune	Folketall 30.09.2022	Prosentvis fordeling	Eierbrøk pr 01.01.2021	Eierbrøk pr 01.01.2024	Eierbrøk endring
Alver	29 835	6,7 %	6,6 %	6,6 %	0,0 %
Askøy	29 952	6,7 %	6,7 %	6,6 %	-0,1 %
Austevoll	5 313	1,2 %	1,2 %	1,2 %	0,0 %
Austrheim	2 858	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,0 %
Bergen	288 841	64,5 %	64,6 %	63,9 %	-0,7 %
Bjørnafjorden	25 494	5,7 %	5,7 %	5,6 %	-0,1 %
Tysnes	2 915	0,7 %	0,7 %	0,6 %	-0,1 %
Øygarden	39 280	8,8 %	8,7 %	8,7 %	0,0 %
Samnanger	2 506	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,0 %
Vaksdal	3 878	0,9 %	0,9 %	0,9 %	0,0 %
Kvam	8 496	1,9 %	1,9 %	1,9 %	0,0 %
Osterøy	8 131	1,8 %	1,8 %	1,8 %	0,0 %
Fedje	505			0,1 %	0,1 %
Gulen	2 236			0,5 %	0,5 %
Masfjorden	1 644			0,4 %	0,4 %
Modalen	373			0,1 %	0,1 %
Sum	452 257	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %

ii. De «nye» deltakerkommunenes innplassering i regionene

Det foreslås at de fire kommunene innplasseres i region «Nord».

iii. Deltakelse i Styret

Det foreslås at styrets sammensetning forblir uendret (ett styremedlem som velges fra hver av de fire regionene og tre styremedlemmer fra Bergen) med 7 medlemmer fra kommunene og én ansatte-representant.

iv. Deltakelse i Representantskapet

Det foreslås at de fire nye kommunene hver deltar med én representant i representantskapet ved at dette blir utvidet fra dagens 15 representanter til 19 representanter (4 representanter fra Bergen og én representant fra hver av de femten andre kommunene).

v. Forslag til ny samarbeidsavtale

Vedlagt dette skriv følger gjeldende samarbeidsavtale og forslag til ny samarbeidsavtale. I det nye forslaget er alle endringer markert med gul farge.

7. Anbefaling fra administrasjonen i BOF

Administrasjonen er av den oppfatning at det er positivt for selskapets og dets ansattes utvikling at man får nye oppgaver. De nye deltakerkommunene vil kunne by på nye problemstillinger med nye løsninger som kan komme dagens deltakere til gode. Drøftingen i de foregående punkter mener vi viser at opptak av nye kommuner kan håndteres på en god måte. Administrasjonen anbefalte derfor at styret og representantskapet skulle godkjenne opptak av nye kommuner.

8. Vedtak i BOF sitt styre og Representantskap

I styremøte og i møte i representantskapet til BOF den 23. mars 2023 ble det fattet positive vedtak om deltakelse fra de fire søkerne. Vedtaket fra representantskapet lyder:

«Representantskapet gir sin tilslutning til at kommunene Fedje, Gulen, Masfjorden og Modalen blir nye deltakere i Bergen og Omland Friluftsråd Kommunalt Oppgavefellesskap med virkning fra 01.01.2024. Representantskapet ber om at de nye kommunenes søknader og forslag til ny samarbeidsavtale sendes ut til alle nåværende deltakerkommuner for godkjenning.»

9. Positivt vedtak i alle deltakerkommunene

Ifølge **samarbeidsavtalens §1** skal tilslutning fra nye deltakerkommuner godkjennes av representantskapet og kommunestyrene i alle deltakerkommunene.

10. Anbefalt vedtak i deltakerkommunenes kommunestyrer

Følgende ordlyd til vedtak anbefales:

Kommunestyret i kommune gir med dette sin tilslutning til at kommunene Fedje, Gulen, Masfjorden og Modalen blir nye deltakere i Bergen og Omland Friluftsråd Kommunalt Oppgavefellesskap med virkning fra 01.01.2024. De nye deltakerkommunenes ansvar og forpliktelser følger av samarbeidsavtalen og lov om kommuner og fylkeskommuner (LOV-2018-06-22-83 fra 01.01.2020 «kommuneloven»).

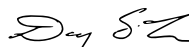
Vi ber for ordensskyld om av vedtaket blir fremlagt kommunestyret så snart som mulig, og senest innen 31.12.2023. Vi ber også om at sakens vedtak blir sendt BOF via Altinn, eventuelt firmapost@bof.no.

Administrasjonen vil overfor de eksisterende deltakerkommunene anbefale at det gis positiv tilslutning til det foreslåtte vedtaket.

Med vennlig hilsen

Lillian Vangberg
Styrets leder

Dag Seter
Daglig leder